

ТЕКСТ СТАТТІ ТУТ

ВАРГАТЮК ПЕТРО ЛОГВИНОВИЧ

31 липня 2000 року пішов з життя Петро Логвинович Варгатюк — відомий учений, доктор історичних наук, професор.

Народився П. Л. Варгатюк 24 листопада 1919 р. в с. Берестівці Уманського повіту Київської губернії (нині — Уманський район Черкаської області). Закінчивши 1935 р. місцеву семирічну школу, переїхав із сім'єю в Кривий Ріг, де протягом року працював робітником на руднику ім. Ф. Е. Дзержинського. Після закінчення середньої школи 1938 р. поступив на історичний факультет Київського педагогічного інституту. В 1941 р., у зв'язку з наближенням фронту, продовжив навчання в Середньоазіатському держуніверситеті в Ташкенті. Закінчивши його, працював завідувачим навчальною частиною і викладачем історії у Велико-Наримській середній школі (Казахстан). З вересня 1942 р. — в лавах Червоної Армії. Після закінчення в липні 1944 р. Харківського військового училища хімічного

захисту Червоної Армії П. Л. Варгатюк був направлений на фронт. На війні він — командир взводу, потім роти хімзахисту 43-ї стрілецької Тартуської Червонопрапорної дивізії 42-ї армії. Демобілізувавшись в лютому 1946 р., поступив на роботу в Криворізький педагогічний інститут. Там Петро Логвинович пройшов шлях від асистента до професора, завідуючого кафедрою марксизму-ленінізму, одночасно кілька років працював проктором цього вузу. З березня 1947 р. П. Л. Варгатюк — член Комуністичної партії. З травня 1975 р. до 1991 р. працював у Києві старшим науковим співробітником Інституту історії партії при ЦК Компартії України, де особливо яскраво розкрилися його творчі можливості і талант ученого.

Науковий доробок П. Л. Варгатюка налічує понад 400 праць з історії КПРС і Компартії України, в тому числі більше 30 монографій, збірників документів і брошур, написаних особисто та у співавторстві. Все своє творче життя він присвятив дослідженню актуальних проблем дожовтневого періоду історії більшовицьких організацій України. В 1950 р. П. Л. Варгатюк захистив кандидатську дисертацію “Більшовицька організація Катеринослава в роки нового революційного піднесення”, а у 1970 р. — докторську дисертацію на тему “В. І. Ленін і діяльність більшовицьких організацій Донбасу, Придністров’я і Криворіжжя в дожовтневий період”. Серед найважливіших його праць можна назвати монографії “В. І. Ленін і Катеринославська більшовицька організація”, “Партії великої загибелі”, “В. И. Ленин и большевистские организации Украины в Октябрьской революции”, “В огне трех революций” та інші. П. Л. Варгатюк брав участь у написанні ряду розділів “Нарисів історії Комуністичної партії України” (4-е видання), “Очерков истории профессиональных союзов Украинской ССР”, керував підготовкою хроніки подій “Великая Октябрьская социалистическая революция и победа Советской власти на Украине”, низки документальних наукових видань.

П. Л. Варгатюк здійснив велику роботу як науковий редактор. Редагував десятки монографій, збірників наукових статей і документів, сотні статей, був членом редакційних колегій багатьох наукових видань, в тому числі понад 10 років — членом редколегії “Українського історичного журналу”. Він сприяв творчому становленню кількох десятків кандидатів і докторів історичних наук.

Все своє трудове життя П. Л. Варгатюк брав активну участь у громадському житті та пропагандистській роботі. За сумлінну працю був нагороджений орденами “Знак пошани”, “Жовтневої революції”, Великої Вітчизняної війни 2-го ступеня, багатьма медалями. В 1970 р. йому було присвоєно почесне звання заслуженого працівника вищої школи України.

Йому були притаманні такі високі людські якості, як чесність і принципиовість, доброзичливість і порядність. Всі, хто знав П. Л. Варгатюка, надовго збережуть вдячну пам’ять про нього.